

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

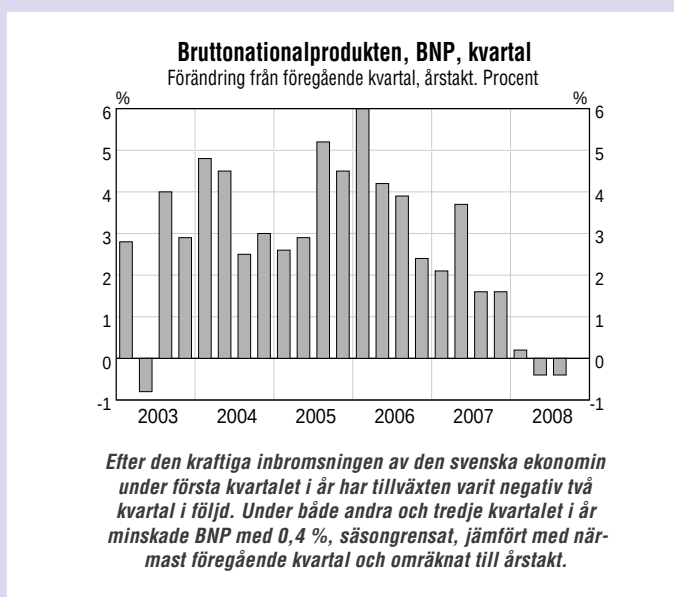
NUMMER 11

28 november 2008

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

BNP fortsatt svagt nedåt

”I mitten”

Tjänstesektorn i ett
branschperspektiv

sidan 8

Kommentarer & Analys

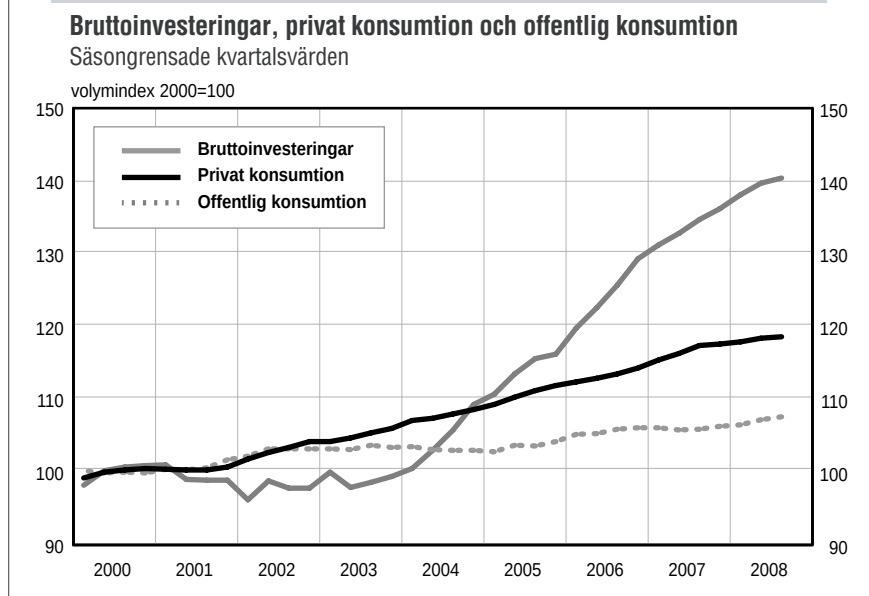
Konjunkturläget	2
Industri	4
Utrikeshandel	6
Varuhandel	7
"I mitten"	8
Byggmarknad	10
Priser	10
Arbetsmarknad	12
Finansmarknad	12
Internationell utblick	14
Svenska ekonomiska indikatorer	16

Konjunkturläget

Den ekonomiska bilden allt mörkare

Redan för en månad sedan, i slutet av oktober, kunde bilden av den svenska ekonomin målas i dämpade färger. Därefter har bilden blivit allt mörkare. Den internationella konjunkturedgången och krisen på finansmarknaden har nu fått ett stort genomslag på den reala ekonomin i Sverige. Ekonomin har nu krympt två kvartal i följd samtidigt som arbetsmarknaden – som länge visat sig vara förhållandevis motståndskraftig mot den allmänna försvagningen av efterfrågan i ekonomin – ger ett allt dystrare intryck.

Sysselsättningen – med en svag minskning av totala antalet arbetade timmar i ekonomin, med 0,2 % från andra till tredje kvartalet i år enligt nationalräkenskaperna – och arbetslösheten – på oförändrade 5,7 % från oktober i fjol till oktober i år enligt Arbetskraftsundersökningarna, AKU – ger visserligen i sig ännu inte ett alltför negativt intryck. Då framstår de indikatorer på arbetsmarknaden som är mer framåtblickande – antal varsel och antal nya lediga platser samt företagens personalplaner – som desto mer negativa. I oktober uppgick antalet varsel till ca 19 500, vilket är den högsta nivån sedan november 1992. I oktober 2007 var antalet varsel 3 100. Den negativa utvecklingen har sedan fortsatt med närmast oförminskad styrka i november med, officiellt, 14 400 nya varsel under de tre

första veckorna. Under den sista veckan i november har sedan nya varsel tillkommit, som tillsammans kan räknas i tusental.

Dessutom fortsätter efterfrågan på arbetskraft att minska månad för månad, visserligen från tidigare mycket höga nivåer. Antalet nya lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar under oktober var ca 40 100, vilket är en minskning med drygt 30 000 från oktober 2007. Det skall dock understrykas att den svenska arbetsmarknaden, trots dessa negativa tal, inte har slutat att fungera. I oktober tillkom 29 000 nyinskrivna arbetslösa, en ökning med 3 000 på ett år, samtidigt som 40 000 arbetssökande som varit inskrivna på Arbetsförmedlingen påbörjade någon form av arbete under månaden.

Den allmänna konjunkturen kraftigt försämrad

Försvagningen i ekonomin gäller såväl efterfrågan från exportmarknaderna som den inhemska efterfrågan. Till de redan tidigare så pessimistiska hushållen sällar sig nu också exportcheferna i de svenska företagen, som i november ser mycket negativt på nuläget och utvecklingen under den närmaste framtiden. Den allmänna konjunkturen som den framställs i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometrar blir också allt sämre månad för månad. I november har läget försvagats rejält på nytt i samtliga sektorer inom näringslivet som ingår i Konjunkturbarometern.

Barometerindikatorn, som sammanfattar stämningsslaget hos svenska företag och hushåll, fortsatte att falla kraftigt i november, med närmare åtta enheter, efter nedgången i oktober på ca sju enheter, till värdet 71,6. Det är den klart lägsta nivån sedan månadsmätningarna startade 1996. Inträdet till ett mycket svagare läge i ekonomin än normalt, som avgränsas med värdet 90 i Barometerindikatorn, skedde redan i juli i år.

Allvaret i den nuvarande situationen framgår tydligt av företagens personalplaner, som är starkt nedåtriktade på bred front inför de närmaste tre månaderna. Särskilt snabbt har ett omslag skett för byggnadsindustrin där sex av tio företag planerar att minska personalstyrkan under vintern. Lika omfattande ser minskningen av antalet anställda ut att bli inom tillverkningsindustrin där sysselsättningen, enligt Konjunkturbarometern, började minska redan i början på året. Även inom den personalintensiva privata tjänstesektorn där sysselsättningen just

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

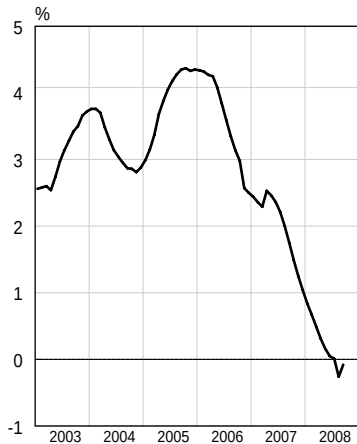
	2007				2008			
	kv 1	kv 2	kv 3	kv 1–3	kv 1	kv 2	kv 3	kv 1–3
BNP till marknadspris ¹	2,7	3,1	2,3	2,7	1,9	0,8	0,0	0,9
Hushållens konsumtionsutgifter	2,6	2,7	3,5	3,0	2,2	2,3	-0,2	1,4
Offentlig konsumtion	0,5	0,1	0,1	0,2	-0,5	1,8	2,2	1,1
Fast bruttoinvestering	11,3	8,9	5,4	8,5	5,9	6,2	2,8	5,0
Lagerinvesteringar ²	0,7	0,4	1,3	0,8	-0,9	0,7	-0,8	-0,3
Export	6,1	6,8	6,1	6,3	4,7	5,4	2,2	4,1
Import	10,3	8,8	11,1	10,0	5,9	6,4	1,9	5,4

¹ Kalenderkorrigerade kvartalsvärden

² Förändring i % av BNP för jämförelseperioden

Aktivitetsindex 2003–2008

En sammanvägning av månadsvisa indikatorer. Förändring från föregående månad, uppräknat till årstakt. Trend

har börjat minska förutses betydande neddragningar ske. Inför de tre närmaste månaderna uppgår 37 % av tjänsteföretagen att de avser att minska sin personal medan 12 % tänker öka antalet anställda.

Prisutvecklingen en av ljuspunkterna

För det positiva i ekonomin står nu liksom i oktober, förutom ränteutvecklingen, det som vid samma tidpunkt för ett år sedan framstod som ett av de mer negativa inslagen, prisutvecklingen. Prisökningstakten i såväl konsumentledet som producentledet sjönk markerat i oktober. Inflationstakten, mätt som konsumentprisernas förändring över tolv månader, sjönk till 4 % i oktober från 4,4 % i september. Det skall då noteras att sänkningarna av Riksbankens styrränta i oktober på sammanlagt en procentenhet inte hunnit slå igenom i lägre inflationstakt den senaste månaden. Tvärtom bidrog i stället höjda räntekostnader för hushållen i oktober till att höja inflationstakten med 0,3 procentenheter denna månad. Sålunda bidrog ökade räntekostnader med 1,5 procentenheter till inflationstakten i oktober

jämfört med ett bidrag på 1,2 procentenheter i september. Mätidpunkten för hushållens räntekostnader i KPI är den 15:e i månaden.

I producentledet, dvs. ledet före konsumentledet, har nedgången de senaste månaderna varit betydligt större. Sålunda sjönk prisökningstakten mätt över tolv månader för inhemsk tillgång – dvs. producentpriserna på hemmamarknaden och importpriserna sammantaget – åter kraftigt i oktober, till 3,9 % från 5,1 % i september och 6,6 % i augusti i år. Det är främst lägre priser på råolja, petroleumprodukter och andra råvaror som svarat för nedgången.

Till det positiva på prisområdet hör även klart dämpade inflationsförväntningar från dem som sätter priserna – företagen. Intressant att notera är att det under det senaste året inte funnits några tecken i Konjunkturbarometern på särskilt höga inflationsförväntningar från det svenska näringslivets sida. Som allra högst var inflationsförväntningarna i juli i år med 2,9 % på 12 månaders sikt, dvs. fortfarande inom ramen för Riksbankens toleransintervall för inflationen på –3 till +3 %. Under oktober hade näringslivet i Konjunkturbarometern dragit ned sina inflationsförväntningar kraftigt, till 1,7 % på 12 månaders sikt.

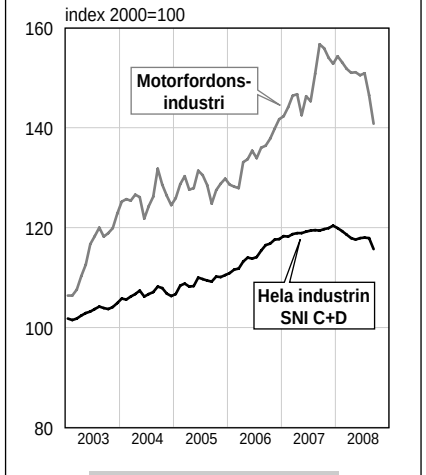
Inflationen tycks nu vara på snabbt återgång i vår omvärld. Enligt ett snabbestimat från EU:s statistikmyndighet Eurostat beräknas inflationstakten ha sjunkit kraftigt inom euroområdet från 3,2 % i oktober till 2,1 % i november. Det innebär nära nog en halvering på fyra månader, från 4 % i juli.

Trenden på räntemarknaden fortsatt positiv

I november fortsatte marknadsräntorna på den nyinslagna trenden från oktober med fortsatt snabb nedgång. Mest anmärkningsvärd har nedgången varit på statsskuldväxlar och statsobligationer. Räntan på tremånaders statsskuldväxlar som anses spegla Riksbankens intentioner med sin styrränta, har sålunda fortsatt att falla kraftigt under

Industriproduktionsindex 2003–2008

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärden

november. Från 3,4 % i slutet av oktober har tremånadersräntan kommit ned till 2,88 % i slutet av november, dvs. 0,87 procentenheter under reporäntan på 3,75 %.

En liknade nedgång har skett för räntan på statsobligationer, som anses spegla marknadens inflationsförväntningar. Räntan på tioåriga statsobligationer var i slutet av november 2,92 %, en nedgång med 0,59 procentenheter från 3,51 % i slutet av oktober. Det är samma låga nivå som under sommaren 2005 då Riksbanken hade sänkt sin styrränta till rekordlåga 1,5 %. Även interbankräntan, STIBOR, – räntan på lån bankerna emellan och som anses spegla hur väl penningmarknaden fungerar – har fortsatt att röra sig nedåt i november om än inte lika mycket som marknadsräntorna ovan. Den 28 november var STIBOR:s tremånadersränta 4,35 %, en nedgång med 0,35 procentenheter på en månad. Den nuvarande s.k. spreaden mellan interbankräntan och statsskuldväxlar (tremånaders) är därmed ca 1,5 procentenheter jämfört med ca 0,8 procentenheter under juli och augusti i år innan finanskrisen blev akut. I följd, innan bolånekrisen i USA blev akut, uppgick spreaden till ca 0,2 procentenheter.

Tillväxten negativ hittills i år

Efter den dämpning som skedde av den ekonomiska tillväxten under förra året har

Industriproduktion

	Förändring i %			
	sep 08/ aug 08	3 kv 08/ 2 kv 08	sep 08/ sep 07	jan-sep 08/ jan-sep 07
Hela industrin	-2	0	-5	-1
Livsmedel m.m.	0	1	1	1
Trävaruindustri, ej möbler	0	-2	-5	-4
Massa och papper	1	1	3	0
Förlag och grafisk industri	0	-3	-9	-7
Kemisk industri	1	0	3	-6
Stål- och metallverk	0	1	2	-1
Metallvaruindustri	-1	-1	-4	0
Maskinindustri	0	-1	0	2
Teleproduktindustri	-3	8	-3	4
Industri för motorfordon	-3	-4	-20	3

Aktivitetsindex

		Index 2000=100	Förändr i % från föreg mån
Säsongrensad	aug	122,2	-0,3
	sep	122,2	0,0
Trend	aug	122,5	0,0
	sep	122,5	0,0

den svenska ekonomin bromsat in helt i år. Det framgår av de senaste nationalräkenskaper som publicerades i slutet av november. Utfallet för tredje kvartalet visar att BNP då minskade med 0,4 %, säsongrensat, jämfört med kvartalet innan och omräknat till årstakt. Det är samma nedgång som mellan första och andra kvartalet i år. Detta kan tolkas som om Sverige nu befinner sig i en recession. En minskning av BNP under två på varandra följande kvartal används ofta som definition på en recession. Den ekonomiska tillväxten har varit negativ hittills i år eftersom BNP var oförändrad under första kvartalet. Sålunda har BNP minskat från fjärde kvartalet i fjol till tredje kvartalet i år, om än marginellt, med 0,1 % säsongrensat.

Under tredje kvartalet i år var BNP oförändrad, kalenderkorrigerad och jämfört med motsvarande kvartal 2007. Den främsta förklaringen till den uteblivna tillväxten under denna period är en mycket svag utveckling av hushållens konsumtionsutgifter och lagerinvesteringarna som båda verkade neddragande på BNP-utvecklingen. Under de tre första kvartalen i år var BNP – kalenderkorrigerat – 0,9 % högre jämfört med motsvarande period 2007. Den faktiska tillväxten under samma period är något högre, 1,4 %, till följd av att antalet arbetsdagar är fler i år än under 2007.

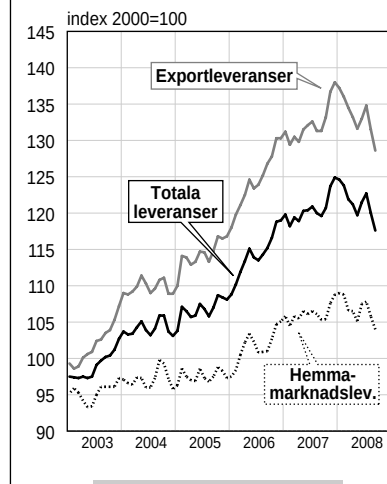
Hushållens konsumtionsutgifter drog ned tillväxten

Det som i hög grad bidrog till att dämpa aktiviteten i ekonomin under tredje kvartalet var återhållsamheten med olika inköp från hushållens sida. Hushållens konsumtionsutgifter – den tyngst vägande posten i försörjningsbalansen med en vikt på ca 50 % – minskade med 0,2 % från tredje kvartalet i fjol till tredje kvartalet i år. Det bör dock beaktas att nedgången sker från en hög nivå för konsumtionsutgifterna tredje kvartalet i fjol, med en ökningstakt som då var den högsta på många år.

Många av hushållens utgiftsposter visar en dämpad utveckling. Störst negativ inverkan på utvecklingen hade utgifter för inköp av fordon och driftkostnader för fordon som drog ned konsumtionsutvecklingen med 0,4 procentenheter vardera. Inköpen av bilar minskade både under andra och tredje kvartalet med ca 10 %, främst beroende på en mycket svag utveckling för inköpen av nya bilar. Hushållens utgifter för möbler, hushållsartiklar o.d., som under en längre period uppvisat en successivt avtagande ökningstakt, steg under tredje kvartalet med endast 1 %. Det var som vanligt utgifterna för hemelektronik som ökade kraftigast under tredje kvartalet, med 18 %.

Industrins leveranser 2003–2008

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

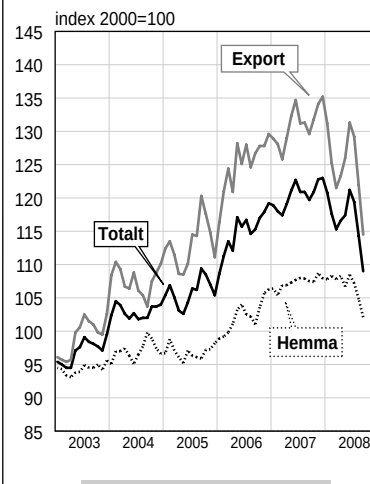
Även under inledningen på fjärde kvartalet tycks hushållen ha hållit hårdare i sina plånböcker. Detaljhandels försäljningsvolym sjönk i oktober med 0,7 % jämfört med motsvarande månad 2007, en nedgång för andra månaden i följd. Ännu sämre tycks utvecklingen varit för handeln med motorfordon där nyregistreringarna i oktober minskade med hela 24 % jämfört med oktober i fjol. Enligt Konjunkturbarometern tycks försäljningstappet för dessa båda branscher varit ännu större i november.

Uppgången för investeringarna fortsätter att dämpas

En dämpad inhemsk efterfrågan tar sig även uttryck i en betydligt lugnare utveckling för investeringarna än tidigare. Under tredje kvartalet mattades ökningstakten av kraftigt för de fasta bruttoinvesteringarna, som då steg med måttliga 2,8 % jämfört med motsvarande kvartal 2007. Det innebär en halvering av ökningstakten från första och andra kvartalet i år och den svagaste uppgången under ett enskilt kvartal sedan första

Industrins orderingång 2003–2008

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

kvartalet 2004. Främsta förklaringen till avmattningen är ett kraftigt omslag i bostadsinvesteringarna som nu sjönk i en accelererande takt, med 6,7 %. Industriinvesteringarna sjönk med knappt en procent efter en ungefär lika stor nedgång under första halvåret.

Utrikeshandeln visade en svag utveckling under tredje kvartalet då exporten steg med 2,2 % och importen ökade med 1,8 %, i båda fallen den lägsta ökningstakten sedan andra kvartalet 2003. Exportnettot gav därmed ett positivt bidrag till BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter efter att tidigare ha varit negativt sex kvartal i följd. Enligt utrikeshandeln har handelsnettot minskat mellan september och oktober samtidigt som varuexporten uppvisar en volymminskning, utjämnat med trendcykeln.

Industri

Stämmningsläget inom industrin är inte oväntat fortsatt mycket lågt och industriindikatorerna ger ingen anledning till någon ökad optimism. Nationalräkenskapernas säsongrensade uppgifter för tredje kvartalet visar att ökningen för industriproduktionen stannade på svaga 0,2 %. Detta efter att första och andra kvartalet minskade med 0,8 respektive 0,4 %. Orderingången indikerar en fortsatt svag industriproduktion då efterfrågan från såväl export- som hemmamarknaden minskade kraftigt under både augusti och september – även för hela tredje kvartalet var utvecklingen klart negativ. Framförallt den bekymmersamma motorfordonsindustrin, men även den tidigare så starka maskinindustrin, tyngde ner industrins orderingång för det tredje kvartalet. Det hjälpte inte att massa- och pappersin-

Leverans och order

	Förändring i %		
	sep 08/ aug 08	3 kv 08/ 2 kv 08	sep 08/ sep 07
Orderingång			
Hemmamarknad	-3	-2	2
Exportmarknad	-6	-3	-13
Totalt	-5	-3	-7
Leveranser			
Hemmamarknad	-4	1	4
Exportmarknad	-7	0	-1
Totalt	-6	0	1

dustrin hade ett bra kvartal.

Den svaga utvecklingen för produktionen har tydligt slagit igenom i kapacitetsutnyttjandet som minskade för femte kvartalet i rad jämfört med kvartalet innan. Minskningen har accelererat de två senaste kvartalen och nu bröts även 90-procentsgränsen. Därmed är utnyttjandet det lägsta sedan 2003. Vidare uppvisade de fasta bruttoinvesteringarna en svag ökning, även det den lägsta sedan 2003. Investeringsenkätens prognoser tyder dessutom på att avmattningen under innevarande år kommer att övergå till en minskning under 2009.

Konjunkturbarometerns konfidensindikator för industrin visar ett fortsatt fall under oktober och framförallt under november och ligger nu på en rekordlåg nivå. Prognoserna för de närmast kommande månaderna visar även att företagen tror på ett betydande produktionsfall och omfattande personalminskningar.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: september 2008

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

(Philip Andö)

Svag industriproduktion

Utvecklingen av industriproduktionen har varit svag den senaste tiden. Industriproduktionen minskade med 2 % i september jämfört med augusti, säsongrensat. Nedgången följde på en minskning med 1,5 % mellan juli och augusti. Detta innebär att produktionen inom industrin minskade under tredje kvartalet med 0,4 %, säsongrensat och jämfört med andra kvartalet. Det medför i sin tur en måttlig nedgång med ca 1,6 % omräknat till årstakt. Det är ändå inte lika mycket som under andra kvartalet då industriproduktionen sjönk med 1,6 %, eller med 6,2 % mätt i årstakt, säsongrensat och jämfört med första kvartalet.

Kraftig minskning av motorfordonsindustrin

Under tredje kvartalet var det många branscher som visade minskning av produktionen. Stora negativa bidrag kom från den tungt vägande verkstadsbranschen även om bilden där inte är helt enhetlig. Det var motorfordonsindustri som redovisade både den kraftigaste produktionsminskningen med 8,4 % och det största bidraget till nedgången i industriproduktionen mellan andra och tredje kvartalet. Det är den första neddragningen av produktionsnivån för denna bransch sedan uppgången tog fart under andra kvartalet 2006.

Lika stor, +8,4 %, var uppgången för teleproduktindustri som dock väger bara ca hälften så tungt i det totala indexet för

industrin. Övriga verkstadsbranscher som metallvaru-, maskin- och instrumentindustrin visade samtliga betydande minskningar av produktionen, med 1,1, 0,7 respektive 1,8 %. Bland övriga branscher med stora produktionsminskningar märks trävaruindustrin samt förlag och grafisk industri med nedgångar på 2,2 respektive 2,5 %. En av de branscher som, parallellt med den senaste tidens dollarförstärkning, avviker positivt är massa- och pappersindustrin med en ökning på 1 %.

Produktionen ned 0,6 % i år

Hittills i år, under de tre första kvartalen ökade minskade produktionen inom industrin med 0,6 %, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period 2006. Det är tre av de större branscherna – trävaruindustri, förlag och grafisk industri samt kemisk industri – som främst bidraget till produktionsminskningen i år med kraftiga nedgångar på ca 4,7 respektive 6 %. De två verkstadsbranscherna teleprodukt- och motorfordonsindustri har redovisat ökning- ar av produktionen hittills i år med ca 4 respektive 3 %.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: september 2008

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

(Lars Öhman)

Orderingången minskade

Orderingången till den svenska industrin minskade med 2,7 % under det tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet. Från augusti till september sjönk orderingången med 4,7 %. Nedgången i september följde på en minskning med 8,6 % från juli till augusti.

Nedgången med 8,6 % mellan juli och augusti innebär en nedrevidering med 0,3 procentenheter jämfört med den första publiceringen av augustiuppgifterna.

Orderingången från hemmamarknaden

sjönk med 3,3 % från augusti till september. Nedgången i september följde på en minskning med 4,1 % från juli till augusti. Under tredje kvartalet minskade orderingången från hemmamarknaden med 1,8 % jämfört med andra kvartalet.

Orderingången från exportmarknaden sjönk med 5,7 % under september jämfört med augusti efter att ha minskat med 11,5 % från juli till augusti. Under tredje kvartalet minskade orderingången från exportmarknaden med 3,3 % jämfört med andra kvartalet.

Den totala orderingången minskade med 7,2 % under september 2008 jämfört med samma månad föregående år. Motsvarande jämförelse för hemmamarknaden ger en ökning med 1,6 % och för exportmarknaden en minskning med 12,9 %. Antalet arbetsdagar var 22 under september 2008 jämfört med 20 under september 2007.

Orderingången under augusti i år minskade med 13,0 % jämfört med augusti 2007, vilket innebär en nedrevidering med 0,2 procentenheter jämfört med den första publiceringen av augustiuppgifterna.

Hittills under 2008 (januari–september) har orderingången till industrin totalt minskat med 2,7 % jämfört med motsvarande period 2007. Orderingången från hemmamarknaden har hittills under året ökat med 0,3 % medan orderingången från exportmarknaden har minskat med 4,6 %.

Orderingången till investeringsvaruindustrin minskade med 5,4 % från augusti till september och med 7,2 % under tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet.

Nedgången under september och tredje kvartalet förklaras främst av kraftigt minskad orderingång till motorfordonsindustrin (SNI 34).

Orderingången till insatsvaruindustrin minskade med 5,7 % från augusti till september, men ökade med 1,7 % under tred-

Sveriges största exportmarknader

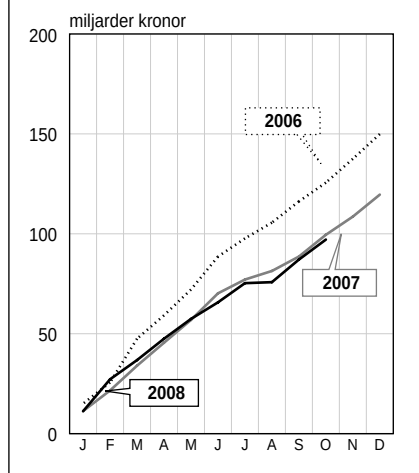
	Värde mkr		Andel Förändr	
	2008	2007	%	08/07
	jan-sep	jan-sep		%
Tyskland	95 569	88 474	10,5	8
Norge	86 011	77 161	9,4	11
Storbritannien	68 422	61 724	7,5	11
Danmark	68 074	62 179	7,5	9
USA	59 645	65 396	6,5	-9
Finland	58 511	53 610	6,4	9
Nederländerna	47 033	42 376	5,2	11
Frankrike	45 417	41 343	5,0	10
Belgien	39 704	38 015	4,3	4
Italien	28 969	26 736	3,2	8
Ryssland	23 196	16 112	2,5	44
Polen	23 153	20 452	2,5	13

Varuimport, varuområden

	2008		Andel Förändr	
	2008	2007	%	08/07
	jan-sep	jan-sep		%
Skogsvaror	23 987	23 630	2,9	2
Mineralvaror	82 979	84 486	10,0	-2
därav:				
Järn och stål	40 721	38 063	4,9	7
Kemivaror	103 157	93 492	12,5	10
Energivaror	124 261	79 416	15,0	56
därav:				
Råolja	70 907	43 521	8,6	63
Verkst.varor	342 461	331 544	41,5	3
därav:				
Maskiner	92 698	84 024	11,2	10
Elektrovaror	114 298	112 479	13,8	2
Vägfordon	80 766	81 785	9,8	-1
Övriga varor	149 155	136 851	18,1	9
Livsmedel	63 359	56 107	7,7	13
Totalt	826 000	749 419	100,0	10

Sveriges handelsnetto 2006–2008

Akkumulerade månadsvärden från årets början. Miljarder kronor. Löpande priser

je kvartalet jämfört med andra kvartalet.

Orderingången till industri för icke varaktiga konsumtionsvaror minskade med 2,4 % från augusti till september, men ökade med 6,4 % under tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet.

Industrins leveranser ökade svagt

Industrins leveranser ökade med 0,2 % under tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet. Under september sjönk leveranserna med 6,2 % jämfört med augusti.

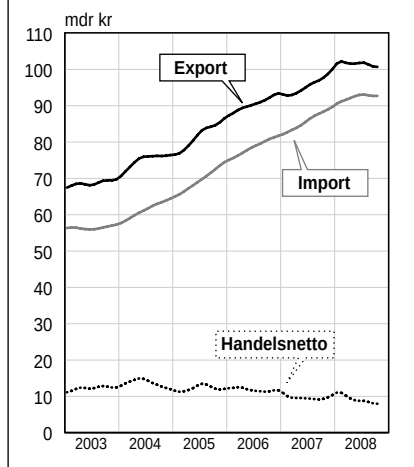
Leveranserna under augusti ökade med 0,4 % jämfört med juli, vilket innebär en nedrevidering med 0,2 procentenheter jämfört med den första publiceringen av augustiuppgifterna.

Leveranserna till hemmamarknaden minskade med 4,3 % från augusti till september, men ökade med 0,7 % under tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet.

Leveranserna till exportmarknaden sjönk med 7,4 % från augusti till september och

Export och import av varor samt handelsnetto 2003–2008

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend. Miljarder kronor

med 0,1 % under tredje kvartalet jämfört med andra kvartalet.

De totala leveranserna ökade med 1,4 % under september 2008 jämfört med september 2007. Motsvarande jämförelse för hemmamarknaden ger en ökning med 4,4 % och för hemmamarknaden en minskning med 0,5 %.

Leveranserna under augusti i år minskade med 5,0 % jämfört med augusti 2007, vilket innebär en nedrevidering med 0,4 procentenheter jämfört med den första publiceringen av augustiuppgifterna.

Hittills under 2008 (januari–september) har industrins totala leveranser ökat med 1,6 % jämfört med motsvarande period 2007. Leveranserna till hemmamarknaden har hittills under året ökat med 1,4 % medan leveranserna till exportmarknaden har ökat med 1,8 %.

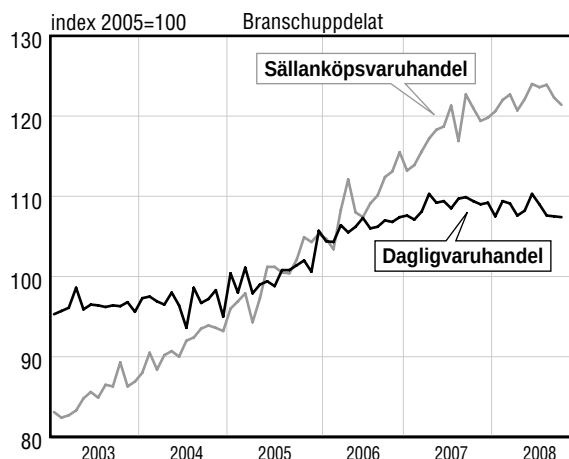
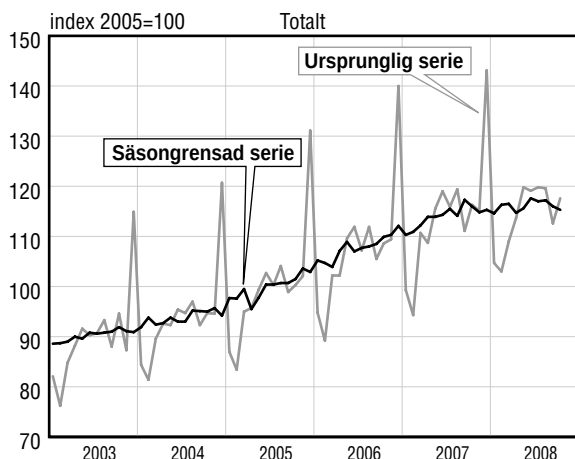
Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	okt 2008	jan–okt 2008
Dagligvaruhandel	-1,9	-0,5
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	-2,5	-0,6
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	1,3	0,0
Sällanköpsvaruhandel	0,2	3,7
därav:		
Klädhandel	-1,7	1,8
Skohandel	-3,0	-3,1
Möbelhandel	-6,3	-2,1
Elektronikhandel	7,6	15,3
Järn- och bygghandel	-9,8	-3,5
Färghandel	-5,8	-3,5
Bokhandel	-10,0	-3,0
Guldsmedhandel	-4,7	-10,3
Sport- o fritidshandel	2,1	4,5
Postorderhandel	6,2	7,8
Total detaljhandel	-0,7	1,9

Utrikeshandel**Försämrade exportutsikter**

Utfallet i utrikeshandeln var fortsatt svagt för oktober i spåren av den globala finanskrisen. Så här långt i år har varuexportens värde stagnerat mer än varuimportens, vilket i oktober gav det svagaste handelsöverskottet på 14 år, utjämnat med trendcykeln. I volym räknat var ökningen av exporten och importen under tredje kvartalet blygsamma 2,2 respektive 1,9 %. Sjunkande råoljepris efter sommaren har dämpat importprisernas utveckling. Den senaste månadens blygsamma ökning av importvärdet har dämpats av sjunkande importpriser som föll med i genomsnitt 1,8 % i oktober. Exportpriserna steg under motsvarande period med 0,6 %, men det gav ändå ingen

Försäljningsvolymen inom total detaljhandel
Säsongrensade månadsdata

skjuts åt exporten i löpande priser som ligger i nivå med vad den var vid årets ingång.

Exportchefsindex, EMI, föll för femte mätningen i följd till 34,3. Tillbakagången i den senaste mätningen som utfördes i mitten av oktober visar på ett svagt konjunkturläge för exportföretagen i Sverige. Den framåtblickande bedömningen av företagen pekar på att ytterligare försämringar är att vänta framöver när efterfrågan förväntas bli svagare i alla delar av världen under nästkommande kvartal. Den svaga efterfrågan gör att företagen också tror på pressade marginaler i exportförsäljningen.

Handelsnetto

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

(Maria Adolfsson)

Handelsnettot 10 miljarder i oktober

Den svenska varuexporten uppgick under oktober till 107,7 miljarder kronor medan varuimporten uppgick till 97,7 miljarder. Det ger ett handelsnetto på 10,0 miljarder kronor.

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 10,0 miljarder kronor under oktober. För oktober 2007 var överskottet 10,9 miljarder kronor.

Varuexportens värde under oktober 2008 uppgick till 107,7 miljarder kronor och varuimportens till 97,7 miljarder kronor. Varuexportens värde ökade med 1 % och varuimporten med 3 % jämfört med oktober 2007. Antalet vardagar i oktober 2008 var lika många som i oktober 2007.

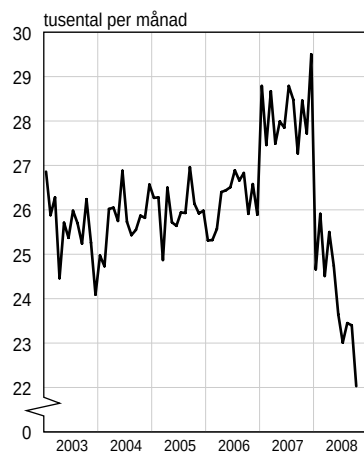
Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 13,7 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 3,7 miljarder kronor.

Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 8,0 miljarder kronor för oktober 2008 och 8,1 miljarder för september 2008. För augusti 2008 var motsvarande värde 8,5 miljarder.

Hittills under året (januari–oktober 2008) har värdet av varuexporten ökat med 8 % medan varuimporten har ökat med 9 % i värde jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 1020,8 miljarder kronor och varuimportvärdet till 923,7 miljarder kronor. Handelsnettot för januari–oktober 2008 gav därmed ett överskott på 97,1 miljarder kronor. För motsvarande månader 2007 noterades ett överskott på 99,5 miljarder kronor.

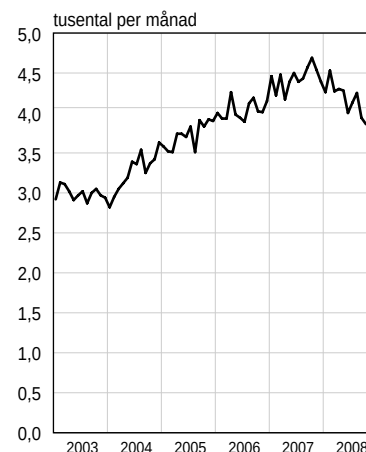
Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Varuhandel, samfärdsl och tjänster

Total detaljhandel

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

(Daniel Wester SCB, Jonas Amberg HUI)

Detaljhandeln fortsatte nedåt

Den svenska detaljhandeln fortsatte att utvecklas svagt i oktober, den månad då finanskrisen kanske var som mest akut. Efter den återhämtning som skedde under de två första sommarmånaderna juni och juli visar försäljningen en tydlig nedgång. Under den senaste tremånadersperioden augusti–oktober minskade försäljningsvolymen med 0,4 % eller med 1,7 % mätt i årstakt, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Försäljningsvolymen i oktober var därmed tillbaka på samma nivå som de tre sista månaderna 2007.

I oktober skedde tydliga nedgångar i försäljningsvolymen för såväl dagligvaruhandeln som sällanköpsvaruhandeln. Handeln med sällanköpsvaror visar en successiv minskning sedan juni och dagligvaruhandeln har de tre senaste månaderna varit på en oförändrad nivå, samma låga nivå som i början på 2007.

Minskning för många branscher

I oktober ökade försäljningen för den totala detaljhandeln med 3 %, mätt i löpande priser och jämfört med motsvarande månad 2007. Uppgången berodde helt och hållet på prisseffekter och kalenderiska effekter. Enligt branschprisindex steg priserna inom den totala detaljhandeln i oktober med i genomsnitt 1,8 % jämfört med okto-

ber 2007. Mätt i fasta priser begränsades därmed uppgången i försäljningen för detaljhandeln under samma period till 1,1 %. Efter kalenderkorrigering av uppgifterna minskade i stället försäljningsvolymen med 0,7 % jämfört med motsvarande månad 2007. Det var en nedgång, mätt över tolv månader, andra månaden i följd.

I oktober minskade den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen för dagligvaruhandeln med 1,9 % medan den steg obetydligt för handeln med sällanköpsvaror, med 0,2, jämfört med motsvarande månad 2007. Störst var nedgången för järn- och bygghandeln samt för bok- och pappershandeln, med ca 10 % vardera. Även den mer kapitalintensiva möbelhandeln mötte en svag efterfrågan den senaste månaden och redovisade en nedgång på 6,3 %. Kläd- och skohandeln hade också negativa försäljningssiffror i oktober, -1,7 respektive -3%.

Ett av undantagen inom handeln var handeln med elektronikvaror som steg med 7,6 % i volym, vilket ändå var ovanligt lite för denna bransch, och en uppgång som helt var hänförligt till stora prissänkningar, med drygt 18 % på sortimentet. Mätt i löpande priser minskade i stället omsättningen för elektronikhandeln kraftigt, med 11,8 %. Postorderhandeln fortsätter att gå bra och ökade sin försäljning med 9,5 % i löpande priser och med 6,2 % i fasta och kalenderkorrigerade priser.

Detaljhandeln upp 1,9 % i år

Under årets 10 första månader ökade den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen för den totala detaljhandeln med 1,9 %, jämfört med motsvarande period 2007. För dagligvaruhandeln sjönk försäljningsvolymen med 0,5 % medan den steg för handeln med sällanköpsvaror med 3,7 %. En starkt bidragande orsak till uppgången på

Forts. sid 9

I mitten

Tjänstesektorn i ett branschperspektiv

I månadens i "I mitten" beskrivs konjunkturläget för fem branscher inom den privata tjänstesektorn. Denna gång belyses konjunkturen för hotell och restauranger, åkerier, uppdragsverksamhet, datakonsulter och dataservice samt reklamverksamhet.

Hotell och restauranger

Det gynnsamma ekonomiska klimatet för hotell- och restaurangbranschen bestod under första halvåret i år. Ända fram t.o.m. juni låg Konfidensindikatorn i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer klart över det långsiktiga genomsnittet för branschen. Därefter, fr.o.m. juli, har ett brant fall inträffat i konjunkturen, och i november var Konfidensindikatorn tillbaka på samma låga nivå som under den förra konjunkturbotten för branschen, början på år 2003. Det syns nu tydligt på omsättningsskurvan att kundunderlaget för företagen sviktar ordentligt. Ända fram t.o.m. andra kvartalet i år fortsatte omsättningen att öka stabilt och i relativt hög takt, med 6,8 % säsongrensat jämfört med kvartalet innan och omräknat till årstakt. Det var ungefär samma ökningstakt som tidigare. För 2006 och 2007 ökade omsättningen med 7–7,5 % respektive år. En kraftig inbromsning kom så under tredje kvartalet med en uppgång i omsättningen på 1,8 %, jämfört med andra kvartalet och mätt i årstakt. Prisökningarna har varit förhållandevis höga i branschen, och mätt i volym var omsättning under tredje kvartalet i år 2,8 % lägre än motsvarande kvartal i fjol. I Konjunkturbarometern från november aviserar företagen inför de närmaste månaderna en fortsatt minskning av omsättningen, mätt i volym, och nu även av antalet anställda.

Åkerier

Åkerierna, där omsättningen här mäts med uppgifterna för branschen landtransporter, brukar vara en bra värdeområde på aktivitetsnivån i ekonomin. Som bäst var konjunkturen för åkerinäringen från mitten av 2005 fram till sommaren i fjol då tillväxttakten i BNP var som högst. Omsättningen har släpat efter i förhållande till företagens konjunkturomdömen, vilket sammanhänger med prisseffekter som en följd av kraftigt höjda drivmedelspriser. De första signalerna om en dämpning i konjunkturen kom under hösten i fjol, och från årsskiftet har Konfidensindikatorn fallit brant och mer eller mindre oavbrutet fram till november i år och till en nivå som är minst lika låg som under det förra lågkonjunkturåret 2001. Allra starkast ökade omsättningen från första till andra kvartalet i år, med 8,1 %, säsongrensat och omräknat till årstakt. Från andra till tredje kvartalet halverades sedan ökningstakten till en uppgång med 4,2 %, mätt i årstakt. Jämfört med tredje kvartalet 2007 var då omsättningen 5,1 % högre i löpande priser. Kraftiga prisökningar har dragit upp ökningstakten det senaste året och rensat för prisökningar omvandlas uppgången tredje kvartalet till en minskning med några procent. Enligt Konjunkturbarometern förutser åkerierna en kraftigt minskad efterfrågan på sina tjänster under vintern.

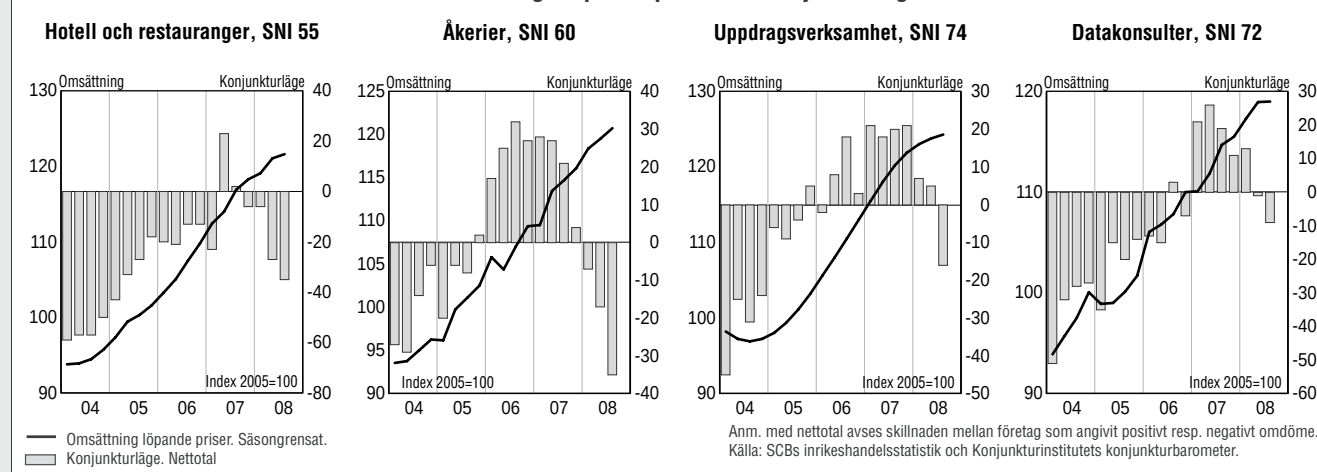
Uppdragsverksamhet

För uppdragsverksamheten höll sig konjunkturen uppe väl fram t.o.m. sommaren, men under hösten har ett ras inträffat i företagens konjunkturomdömen. I november var Konfidensindikatorn på den lägsta nivån sedan krisåret 1993. Omsättningen har fortsatt att öka, men ökningstakten har avtagit successivt. Under tredje kvartalet steg omsättningen, mätt i löpande priser, endast svagt med 1,7 %, säsongrensat jämfört med kvartalet innan och omräknat i årstakt. Det kan jämföras med 2,5 % och 3,8 % andra kvartalet respektive första kvartalet i år. Under tredje kvartalet visar Tjänstereproduktionsindex att produktionsvolymen inom uppdragsverksamheten var 3,4 % lägre jämfört med tredje kvartalet 2007, kalenderkorrigerat. Under tredje kvartalet var lönsamheten i branschen fortfarande tillfredsställande, med enligt Konjunkturbarometern har företagens pessimism tilltagit kraftigt de senaste månaderna och inför vintern räknar företagen med att efterfrågan på företagens tjänster kommer att minska samtidigt som personalplanerna pekar svagt nedåt.

Datakonsulter

Datakonsultbranschen är en av de branscher i Sverige där konjunkturen hållit sig väl uppe längst. Under första kvartalet var orderböckerna fortfarande välfyllda och under andra kvartalet fortsatte omsättningen att öka i god takt, med 5,8 % efter en uppgång med 6,3 % första kvartalet, jämfört med kvartalet innan och omräknat till årstakt. Även om företagens konjunkturomdömen var fortsatt starka fram t.o.m.

Omsättning i löpande priser och konjunkturläge

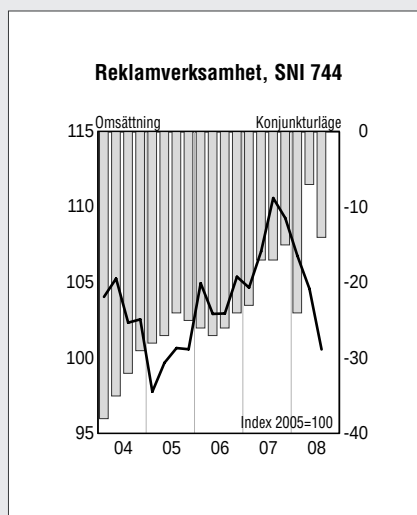

Forts. från sid 7

september har en kraftig uppbromsning skett för branschen under tredje kvartalet då omsättningen endast var oförändrad jämfört med andra kvartalet. Mätt i volym innebär utvecklingen en påtaglig minskning, jämfört med tredje kvartalet 2007 och kalenderkorrigerat en nedgång med 3 %. Även om Konfidensindikatorn i november åkt ned till sin lägsta nivå sedan 2003 är fortfarande datakonsulternas orderböcker i genomsnitt hylligt välfyllda. Det kan behövas för i Konjunkturbarometern från november räknar företagen med att efterfrågan upphör att öka helt de närmaste månaderna samtidigt som datakonsulterna planerar att sänka sina priser.

Reklamverksamhet

För reklamverksamheten, en av delbranscherna inom uppdragsverksamheten, sträcker sig korttidsindikatorerna endast fram t.o.m. tredje kvartalet och täcker alltså inte oktober och november då krisen på finansmarknaderna varit som mest akut. Enligt Konjunkturbarometern började konjunkturen svalna av något redan under första kvartalet i år och än mer markerat under tredje kvartalet då Konfidensindikatorn föll till 14 från att ha legat på som högst ca 40 under 2007. Ett svalare ekonomiskt klimat kan avläsas i ett tydligt omslag i omsättningen, som började minska svagt redan fjärde kvartalet i fjol. Därefter har nedgången accelererat. Under tredje kvartalet minskade omsättningen inom reklambranschen kraftigt, med 3,9 % vilket följde på en nedgång under andra kvartalet med 2,1 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående kvartal. I Konjunkturbarometern för tredje kvartalet räknade företagen optimistiskt med att efterfrågan skulle hålla sig på en oförändrad nivå under fjärde kvartalet.

det senare området är den kraftiga ökningen för elektronikhandeln som hittills i år gått upp med 15,3 %. Detta i sin tur beror till största delen på kraftigt sjunkande priser, vilket i sig leder till en ökning mätt i volym.

Även barnen tycks ha fått mindre leksaker i år då försäljningsvolymen för leksakshandeln hittills i år minskat med 4,5 %. För järn- och bygghandeln syns dämpningen på bostads- och byggmarknaden i år tydligt. För denna bransch har försäljningsvolymen minskat med 3,5 %. Ännu tydligare är nedgången för guldmedshandeln där försäljningsvolymen sjunkit med 10 %. Till nedgången bidrar kraftiga prisökningar på sortimentet även i år.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: oktober 2008

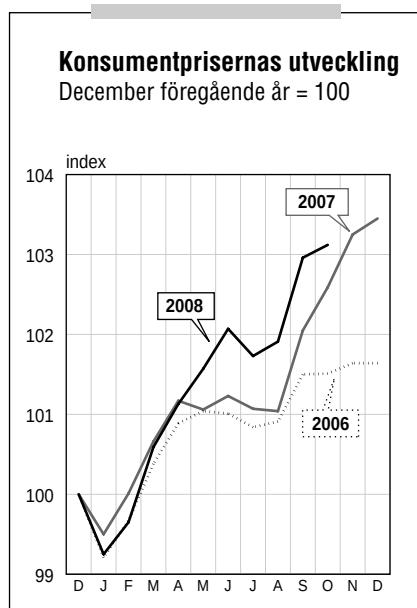
Källa: SIKAs register för fordonstatistik

(Inge Karlsson SCB, Anette Myhr SIKÄ)

Nyregistreringarna av personbilarna lägsta på 10 år

Efter några månader med en viss stabilisering av nybilsmarknaden i Sverige skedde en ny kraftig nedgång i oktober då nyregistreringarna av personbilar minskade med 5,9 %, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Nyregistreringarna i oktober var de lägsta under en enskild månad sedan december 1997, och trenden pekar brant utför. Under den senaste tremånadersperioden augusti-oktober minskade nyregistreringarna kraftigt, med 3,5 % eller med ca 15 % omräknat till årstakt.

Under oktober uppgick nyregistreringarna till 23 866 personbilar jämfört med 31 470 personbilar under motsvarande månad i fjol då många bilköp tidigare lade

Konsumentprisernas förändring

Oktober 2008	Förändr från		Bidrag till förändr sedan okt 2007 ¹⁾
	Föreg. månad	okt 2007	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,4	7,1	0,9
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,3	7,7	0,3
Kläder och skor	0,7	-0,8	-0,1
Boende	1,3	10,0	2,6
Inventarier och hushållsvaror	0,4	0,9	0,1
Hälsa- och sjukvård	0,1	-4,1	-0,1
Transport	-2,8	2,1	0,3
Post och telekommunikationer	-1,4	-6,3	-0,2
Rekreation och kultur	0,6	-2,4	-0,3
Utbildning	0,7	3,6	0,0
Restauranger och logi	0,3	6,0	0,5
Div varor och tjänster	0,1	0,6	0,0
KPI TOTALT	0,2	4,0	4,0

¹⁾ procentenheter

Anmärkning. Avrundningar kan medföra att kolumnsummor inte överensstämmer med KPI totalt

des för att ta del av de då förmånligare skattereglerna innan dessa ändrades efter årsskiftet. Det innebär en kraftig minskning med 23,9 %. Hittills i år t.o.m. oktober har 240 146 personbilar nyregistrerats jämfört med 277 387 nyregistreringar under motsvarande period i fjol, en minskning med 13,4 %.

Lastbilarna tillbaka på 2005 års nivå

Nyregistreringarna av lastbilar fortsatte även de att minska kraftigt i oktober, vilket innebär att trenden på lastbilsmarknaden är starkt nedåtgående. Det innebär också att nyregistreringarna nu är tillbaka på samma nivå som i slutet på 2005. Under den senaste tremånadersperioden augusti-okto-

De svenska inflationsmått

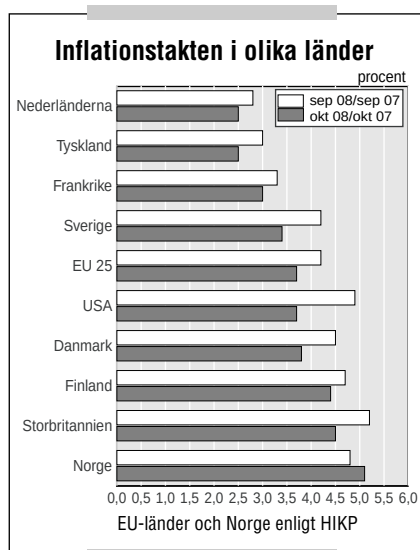
okt	Förändring i procent sedan sep 2008 okt 2007	
KPI	0,2	4,0
NPI	0,3	3,5
HIKP	-0,2	3,4
KPIX	-0,2	2,7
KPIF	-0,2	2,8

NPI (Nettoprisindex) anger förändringen av konsumentpriserna exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner.

HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) har utvecklats av EU som ett internationellt jämförbart mått på inflationen.

I **KPIX** (tidigare benämnd UND1X) exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter (utom lönerelaterade indirekta skatter) och subventioner från KPI.

I **KPIF** (KPI med fast ränta) beräknas egnahemsägarnas räntekostnader vid en konstant räntesats.

ber minskade nyregistreringarna kraftigt, med 2,9 % eller med ca 12 % mätt i årstakt, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Bygghandeln

Bygghandeln dyker snabbt

Enligt Konjunkturbarometern slår nu utvecklingen på finansmarknaden och den påföljande minskningen av efterfrågan med full kraft mot byggindustrin. Konfidensindikatorn har minskat 26 enheter sedan förra månaden och läget är nu svagare än normalt. Såväl ordergången som byggandet har minskat och även sysselsättningen börjar vika. Företagen har fram tills nu varit nöjda med orderstockens storlek, men den här månaden har missnöjet ökat dramatiskt.

Det är framför allt för företag med huvudsaklig verksamhet inom husbyggande som läget har försämrats. Som framgår av extrafrågorna kring företagets finansieringssituation har byggindustrin drabbats relativt hårt av den senaste tidens utveckling på finansmarknaden. Närmare 40 % av företagen har för närvarande svårare än normalt att finansiera verksamheten. Av dessa företag uppger mer än hälften att svårigheterna att få banklån är den främsta orsaken.

Pessimistiska förväntningar

Byggindustrins förväntningar, framför allt inom husbyggande, är mycket pessimistiska inför de närmaste månaderna. Mer än två tredjedelar av byggföretagen räknar med att såväl ordergång som byggande och anbudspriser kommer att minska. Betydande personalnedskärningar förutses under perioden.

Priser

Konsumentprisindex, nettoprisindex och harmoniserat index för konsumentpriser

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s konsumentprisindex

(Peter Nilsson)

Sänkt inflationstakt

Inflationstakten, räknad som förändringen under de senaste tolv månaderna, föll tillbaka till 4,0 % i oktober från 4,4 % i september. Konsumentpriserna steg i genomsnitt med 0,2 % från september till oktober, vilket var lägre än föregående år då priserna steg med 0,5 % under motsvarande period.

Senaste månaden: priserna upp 0,2 %

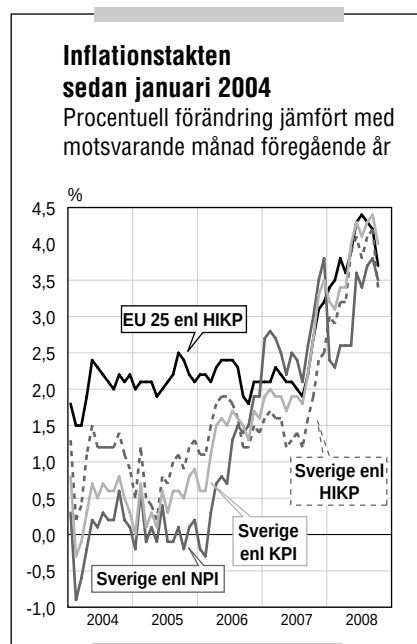
Konsumentpriserna ökade i genomsnitt med 0,2 % från september 2008 till oktober 2008. Till månadsförändring i oktober bidrog framförallt högre boendekostnader (1,3 %) vilka påverkade uppåt med 0,4 procentenheter, därav stod ökade räntekostnader (5,2 %) för 0,3 procentenheter. Högre priser på charterresor (5,0 %) samt tomater (41,1 %) bidrog vardera uppåt med 0,1 procentenheter den senaste månaden.

Ökningen bromsades dock av sänkta priser på drivmedel (-8,9 %) vilket påverkade nedåt med 0,4 procentenheter.

Senaste tolv månaderna: priserna upp 4,0 %

Inflationstakten, räknad som förändringen under de senaste tolv månaderna, var 4,0 % i oktober 2008.

Högre boendekostnader (10,0 %) bidrog uppåt med 2,6 procentenheter till konsumentprisernas årsförändring i oktober.

ber. Därav bidrog ökade räntekostnader (25,6 %) och högre elpriser (22,1 %) med 1,5 respektive 0,8 procentenheter. Höjda hyror (2,6 %) påverkade uppåt med 0,3 procentenheter. Ökade egnahems-kostnader för reparationer (8,8 %) och avskrivningar (4,3 %) påverkade ytterligare uppåt med 0,1 procentenheter vardera. Den tidigare sänkningen av fastighetsskatten (-26,5 %) bidrog nedåt med 0,2 procentenheter.

Det senaste årets prisökningar på livsmedel (7,4 %) påverkade inflationstakten uppåt med 0,9 procentenheter i oktober. Prishöjningar för restaurangbesök (6,2 %), bidrog uppåt med 0,4 procentenheter.

Stigande priser inom grupperna transport (2,1 %), alkohol och tobak (7,7 %), och inventarier och hushållsvaror (0,9 %) bidrog tillsammans uppåt med ytterligare 0,7 procentenheter.

Den totala uppgången motverkades av prissänkningar inom gruppen rekreation och kultur (-2,4 %) och teletjänster och teleutrustning (-6,9 %) vilket bidrog nedåt med 0,3 respektive 0,2 procentenheter. Sänkta priser på tandvård (-11,6 %), främst till följd av den nya tandvårdsreformen, bidrog nedåt med 0,1 procentenheter från oktober 2007 till oktober 2008.

KPI för oktober 2008 var 305,56 (1980=100).

Priserna i producent-, export- och importleden

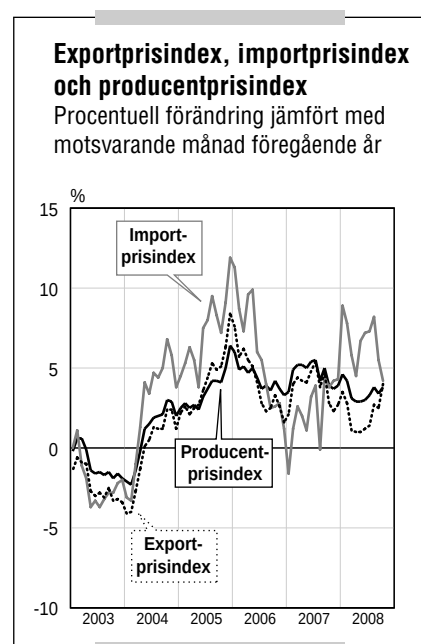
Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s producentprisindex

(Martin Kullendorff)

Producentpriser

Producentpriserna var oförändrade från sep-

tember till oktober. Högre priser noterades för järn, stål och ferrolegeringar, papper och papp, metallvaror (exkl. maskiner), maskiner (exkl. datorer), el- och optikprodukter, motorfordon samt andra transportmedel. Dessa bidrog med 0,1 procentenhet vardera till uppgången. Högre priser på kemikalier och kemiska produkter bidrog med 0,2 procentenheter. Prisökningarna jämnades ut av sjunkande priser på petroleumprodukter som bidrog med 0,6 procentenheter nedåt. Sjunkande priser på koppar bidrog med 0,2 procentenheter nedåt. Priserna på produkter från jord- och skogsbruk bidrog med 0,1 procentenhet nedåt.

På hemmamarknaden sjönk producentpriserna med i genomsnitt 0,7 % från september till oktober. Sjunkande priser på petroleumprodukter bidrog med 0,4 procentenheter nedåt medan sjunkande kopparpriser bidrog med 0,2 procentenheter nedåt. Spannmål, produkter från skogsbruk samt metallmalmer och andra mineraler bidrog vardera med 0,1 procentenhet till nedgången.

Priserna på exportmarknaden steg under perioden september till oktober med i genomsnitt 0,6 %. Prisökningar på kemikalier och kemiska produkter respektive maskiner (exkl. datorer) bidrog till uppgången med vardera 0,3 procentenheter. Högre priser på massa, papper och papp, samt motorfordon bidrog med vardera 0,2 procentenheter. Stigande priser på el- och optikprodukter, järn, stål och ferrolegeringar, plastvaror samt andra transportmedel bidrog vardera med 0,1 procentenhet till uppgången. Uppgången motverkades av lägre priser på andra metaller än järn med 0,3 procentenheter.

Under de senaste tolv månaderna har producentpriserna stigit med 3,8 %, vilket är högre än föregående månad då motsvarande siffra var 3,4 %. Uppdelat på hemmamarknaden och exportmarknaden har priserna ökat med 3,5 respektive 4,0 % under samma period. Motsvarande tolv månadersförändring var föregående månad 4,6 % för hemmamarknaden och 2,5 % för exportmarknaden.

Importpriser

Importpriserna sjönk med i genomsnitt 1,8 % från september till oktober. Den stora orsaken till detta var lägre råoljepriser som bidrog till att sänka importpriserna med 2,2 procentenheter. Även för petroleumprodukter sjönk importpriserna, vilket bidrog med 0,7 procentenheter till nedgången. Sjunkande priser på andra metaller än järn bidrog med 0,2 procentenheter nedåt. Stigande priser på el- och optikprodukter dämpade nedgången med 0,4 pro-

centenheter medan högre priser på motorfordon och släpvagnar bidrog med 0,3 procentenheter. Prishöjningar på maskiner (exkl. datorer) bidrog med 0,2 procentenheter. Små prisstegringar på ett antal produktgrupper hjälpte också till att dämpa nedgången.

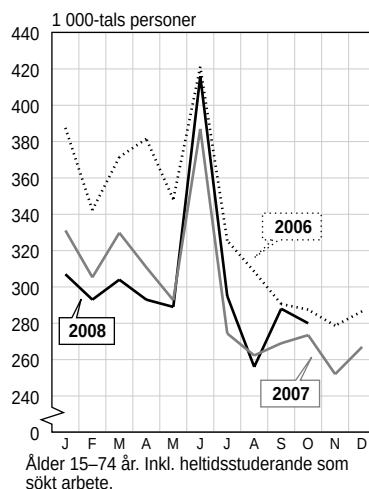
Priser för inhemsk tillgång

Priserna på varor till inhemska kunder, dvs. producentpriser på hemmamarknaden och importpriser sammantaget, sjönk i genomsnitt med 1,2 % från september till oktober. Fallande priser på råolja och petroleumprodukter bidrog till nedgången med 1,1 respektive 0,6 procentenheter. Priserna på koppar och produkter från jord- och skogsbruk sjönk och bidrog till nedgången med 0,2 respektive 0,1 procentenheter. Högre priser på transportmedel och på el- och optikprodukter motverkade nedgången med 0,2 procentenheter vardera.

Priserna på konsumtionsvaror steg med 0,7 % från september till oktober. En prisökning på kläder bidrog med 0,2 procentenheter till uppgången. Högre priser på möbler, radio och tv-apparater, förlagsprodukter, hållbarhetsbehandlade produkter från frukt och grönt samt övriga livsmedelsprodukter bidrog vardera med 0,1 procentenhet till uppgången för konsumtionsvaror. Däremot sjönk priserna på oljor och fetter, och bidrog med 0,2 procentenheter nedåt.

Under den senaste tolv månadersperioden har priserna för inhemsk tillgång stigit med 3,9 %, vilket är en sänkning jämfört med september då motsvarande siffra var 5,1 %. Priserna på konsumtionsvaror steg med 5,4 % medan priserna på energirelaterade varor steg med 3,6 %. Vidare ökade priserna på insatsvaror och investeringsvaror med 3,4 respektive 2,7 %.

**Antalet arbetslösa enligt
arbetskraftsundersökningarna**

Byggb priser

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s byggbprisindex

(Jana Kaarto)

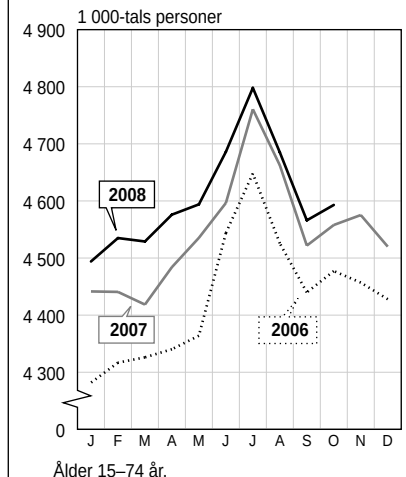
September–oktober 2008 –0,6 %

Mellan september och oktober 2008 minskade faktorprisindex med 0,6 %. Entreprenörens kostnader gick ner med 0,3 %. Den främsta anledningen till nedgången var att byggmaterialpriserna sjönk med 0,5 %. Kostnaden för transporter, drivmedel och elkraft minskade med 0,2 %. Inom den gruppen sjönk kostnaden för dieselolja och lastbilstransporter med 8,6 respektive 2,6 % medan kostnaden för elkraft ökade med 12,4 %. Kostnaden för löner och maskiner var oförändrade. Byggherrekostnaderna sjönk med 3,2 %. Det beror på att räntekostnaderna gick ner med 15,1 %. Störst påverkan på byggmaterialkostnaderna i oktober hade järn och stål samt betongvaror där priserna sjönk med 3,1 respektive 1,3 %.

Oktober 2007–oktober 2008 +4,8 %

Faktorprisindex steg med 4,8 % mellan oktober 2007 och oktober 2008. Motsvarande förändring i årstakt var +5,8 % i juli, +5,7 % i augusti samt +5,5 % i september. Entreprenörens kostnader steg med 5,2 %, vilket drog upp totalindex med 4,6 procentenheter. Byggmaterial har haft den största påverkan på entreprenörens kostnader. Priset på byggmaterial ökade med 6,3 %, vilket bidrog till att faktorprisindex totalt steg med 3,0 procentenheter. Kostnaden för transporter, drivmedel och elkraft steg med 12,6 %. Inom den gruppen kan noteras att kostnaderna för elkraft har ökat med 28,6 %. Kostnaderna för maskiner gick upp med 2,8 %. Byggherrekostnaderna steg med 1,5 % på årsbasis.

**Antalet sysselsatta enligt
arbetskraftsundersökningarna**

Arbetsmarknad

Dämpad utveckling på arbetsmarknaden

Enligt AKU för oktober var antalet sysselsatta i åldersgruppen 15–74 år denna månad 4 593 000 personer. De fast anställda ökade och de tidsbegränsat anställda minskade jämfört med oktober 2007. Antalet arbetslösa var 280 000 personer, vilket motsvarar 5,7 % av arbetskraften. De arbetade timmarna var i genomsnitt 157,8 miljoner timmar per vecka. Förändringen på ett års sikt för såväl sysselsatta, arbetslösa som arbetade timmar är inte statistiskt säkerställd.

Sysselsatta oförändrat

I oktober var 4 593 000 personer i åldern 15–74 år sysselsatta. Det har inte skett någon statistiskt säkerställd förändring i antalet sysselsatta jämfört med oktober 2007. Av de sysselsatta var 4 244 000 personer i arbete och 349 000 personer frånvarande hela referensveckan.

De fast anställda ökade med 115 000 personer eller 3,4 % jämfört med oktober 2007. Ökningen avser 79 000 män och 36 000 kvinnor. Bland ungdomar i åldern 15–24 år ökade antalet fast anställda med 25 000 personer eller 12,4 %.

Antalet tidsbegränsat anställda minskade samtidigt med 83 000 personer eller 11,9 % jämfört med oktober 2007. Minskningen var jämnt fördelad mellan män och kvinnor. Det är främst vikariaten som har minskat.

Antalet arbetade timmar var i oktober i genomsnitt 157,8 miljoner timmar per

vecka, varav 5,2 miljoner var övertidstimmar. Det har inte skett någon statistiskt säkerställd förändring i varken det totala antalet arbetade timmar eller antalet övertidstimmar jämfört med för ett år sedan.

Arbetslösheten var 5,7 %

Under oktober var 280 000 personer arbetslösa, vilket motsvarar 5,7 % av arbetskraften. Det är inte någon statistiskt säkerställd förändring jämfört med oktober 2007. För männen var arbetslösheten 5,3 % och för kvinnorna 6,2 %.

Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 108 000 personer, eller 18,5 % av arbetskraften, arbetslösa. Inte heller där har det skett någon statistiskt säkerställd förändring jämfört med för ett år sedan. Av de arbetslösa var 72 000 personer heltidsstuderande, varav 42 000 i åldern 15–24 år.

Personer ej i arbetskraften

Antalet personer i åldern 15–74 år utanför arbetskraften var i oktober 2 032 000. Det är ingen statistiskt säkerställd skillnad jämfört med för ett år sedan. Av personerna utanför arbetskraften var 925 000 män och 1 107 000 kvinnor.

Högsta varseltalet sedan 1992

Enligt Arbetsförmedlingen har antalet varsel ökat kraftigt under hösten och uppgick i oktober till nära 20 000 – den högsta nivån sedan november 1992. Bland annat märks tydliga ökningsinriktningar inom tillverkningsindustrin, transportväsendet, byggnadsverksamheten, uppdragssektorn och kommunerna. Arbetarna har drabbats mer än tjänstemännen.

Efterfrågan på arbetskraft fortsätter att ligga lägre än under föregående år. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar i oktober var 40 000, vilket är 30 000 färre än för ett år sedan. Nästan alla större näringsgrenar visar stora minskningar.

Arbetskraftskostnader och löner inom industrin

Senaste uppgift: september 2008

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

(Ann-Marie Persson, Allan Henrysson)

Den preliminära genomsnittliga timlönen för en arbetare var under september 2008 134,80 kronor exklusive övertidstillägg och 136,90 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 3,8 % respektive 3,5 % jämfört med september 2007. Under september 2008 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän exklusive rörliga tillägg 31 170 kronor och inklusive rörliga tillägg 31 780 kronor, vilket är en ökning med 4,1 respektive 4,0 % jämfört med september 2007.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för september 2008 beräknats till 239,79 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 166,0 en ökning med 3,5 % jämfört med september 2007. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för september 2008 beräknats till 227,83 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 48 917 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 164,9 en ökning med 3,6 % jämfört med september 2007. Motsvarande index för tjänstemän blir 185,8 en ökning med 5,3 % jämfört med september 2007.

Finansmarknad

Omfattande räddningspaket för att lindra finanskrisen

Turbulensen på finansmarknaden har fortsatt i november och den finansiella oron är stor. Det syns tydligt i de olika räddningspaketerna världen över. Den 25 november annonserade Fed nya åtgärder som uppgår till ca 800 miljarder dollar som stöd för husköpare, konsumenter och småföretag. I USA har även staten gått in med stöd till Citigroup, som är det största räddningspaketet till banksektorn hittills.

I Europa har EU-kommissionen godkänt ett stimulanspaket som uppgår till 200 miljarder euro för att få igång ekonomin. EU-ländernas regeringar kommer då stå för största delen (170 miljarder) medan EU och Europeiska investeringsbanken står för resten. Ett beslut fattas på ett EU-toppmöte i december av EU-ländernas regeringar.

Stora svängningar på börsen

Världens börser fortsatte nedåt i början av november. Stockholmsbörsen gick ned med drygt 12 % mellan 31 oktober och 21

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: oktober 2008

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

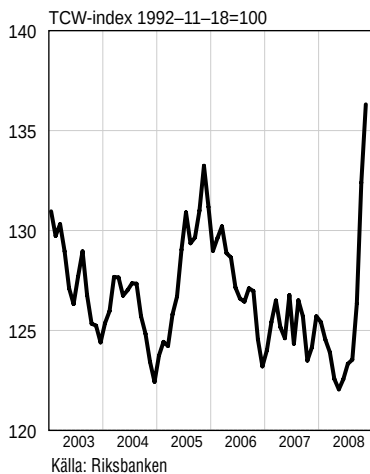
Serie Am (Anne Danielsen Rackner)

Arbetsmarknad									
	Antal sysselsatta, 1 000-tal			Antal arbetade timmar, 10 000-tal			Antal arbetslösa, 1 000-tal		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
jan	4 282	4 442	4 494	13 164	13 656	13 220	388	331	307
feb	4 317	4 441	4 535	14 324	14 678	15 020	342	305	293
mar	4 326	4 418	4 529	14 216	14 622	13 980	372	330	304
apr	4 340	4 484	4 576	13 223	13 816	15 710	382	311	293
maj	4 364	4 535	4 594	13 702	13 903	14 730	348	293	289
jun	4 544	4 596	4 686	13 477	14 164	14 510	421	387	416
jul	4 648	4 761	4 798	8 778	9 269	9 510	326	274	295
aug	4 526	4 662	4 685	11 812	11 981	11 480	309	262	256
sep	4 440	4 522	4 566	14 961	15 366	15 490	291	269	288
okt	4 477	4 558	4 593	15 164	15 685	15 780	288	274	280
nov	4 457	4 575		14 886	15 330		279	252	
dec	4 428	4 520		13 116	13 340		287	267	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

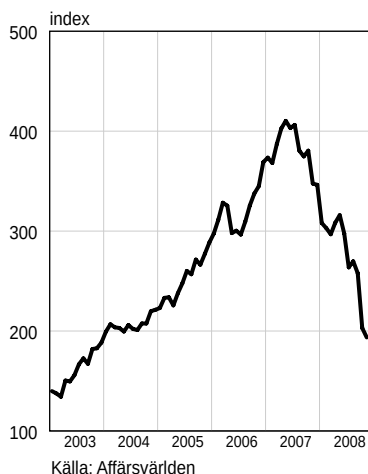
november och var då nere på den lägsta nivån sedan 2003. Den 24 november återhämtade sig börsen kraftigt och gick upp med 9 %, den största uppgången på mycket länge. Vid stängning den 27 november hade Affärsvärldens generalindex minskat med 1,3 % jämfört med 31 oktober. Även i New York gick det tungt fram till den 20 november då Dow Jones hade rasat 19 % och Nasdaqbörsen än värre med 23 %. Båda har dock repat sig lite grann och låg den 26 november på en minskning på 6,4 % respektive 11,0 % jämfört med utgången av oktober.

Kraftfulla räntesänkningar i Europa

För att lindra den finansiella krisens effekter och lågkonjunkturen har både Bank of England och ECB sänkt räntorna, Bank of England med 1,5 procentenheter från 4,5 till 3,0 % och ECB med 0,5 procentenheter till 3,25 %. ECB:s ränta har inte varit så här

Aktiekurserna 2003–2008

Index (generalindex) 1995-12-31=100

låg på två år.

Förväntningar om fler räntesänkningar samt en sjunkande inflationstakt har bidragit till att pressa ner marknadsräntorna, både de korta och de långa. Finanskrisen har även ökat efterfrågan på säkra tillgångar, så som statsskuldväxlar, vilket också har bidragit till en lägre ränta. Räntan på en tremånaders statsskuldväxel var den 27 november 2,88 % vilket är en minskning med 51 punkter sedan slutet av oktober. Räntan på en tioårig statsobligation har samtidigt minskat med 47 punkter till 2,95 %. Den amerikanska motsvarigheten har minskat ännu mer och låg den 25 november på 3,11 % vilket var 90 punkter lägre än den 31 oktober.

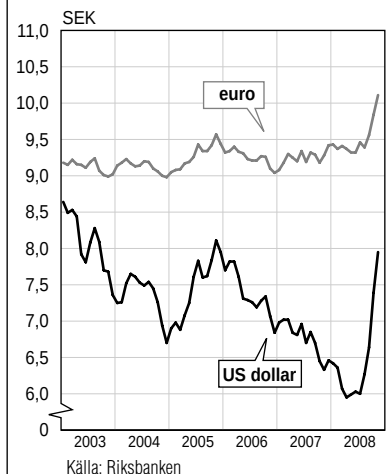
Kronan försvagades ytterligare

Kronan fortsatte försvagas rejält i november mot dollarn och euron. Den 24 november var kronan som svagast. Dollarkursen låg på 8,30 kronor och eurokursen låg på 10,46 kronor. En mindre förstärkning av kronan de sista dagarna i november gör att dollarkursen ligger på 7,99 och eurokursen på 10,32 den 27 november. Detta kan jämföras med 31 oktober då kurserna stod i 7,43 respektive 9,78. Pundet har dock försvagats mer än kronan och kursen var den 17 november nere på låga 11,70 kronor. En förstärkning i slutet av månaden gav den 27 november kursen 12,30 kronor/pund. Det är ändå en försvagning av pundet med drygt 2 % mot kronan sedan den 31 oktober.

Johannes Holmberg och Sanna Blomquist, Finansmarknadsstatistik

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro
Månadsgenomsnitt

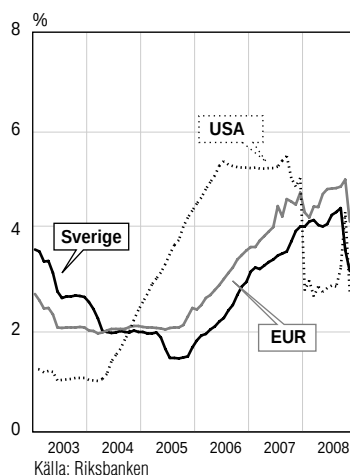
Ekonomisk statistik – december

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	01	nov
Arbetskostnadsindex, privat sektor	01	sep
Volymutveckling imp o exp	04	kv 3–08
Konsumentprisindex	09	nov
Industrins lev o order	10	okt
Industriproduktionsindex	10	okt
Aktivitetsindex	11	okt
Arbetskraftsundersökningen	11	nov
Småhusbarometern	16	nov
Finansräkenskaperna	18	kv 3–08
Producentprisindex	22	nov
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	okt
Detaljhandels försäljning	30	nov
Export, import o handelsnetto	30	nov

Information om kommande publicering av SCB:s statistik finns tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se

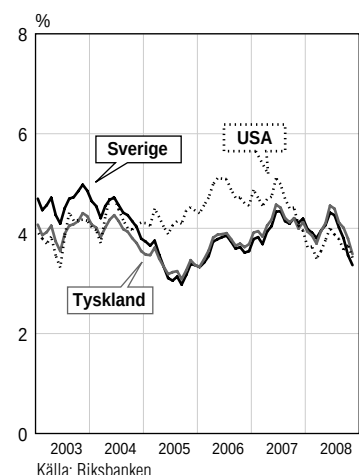
Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

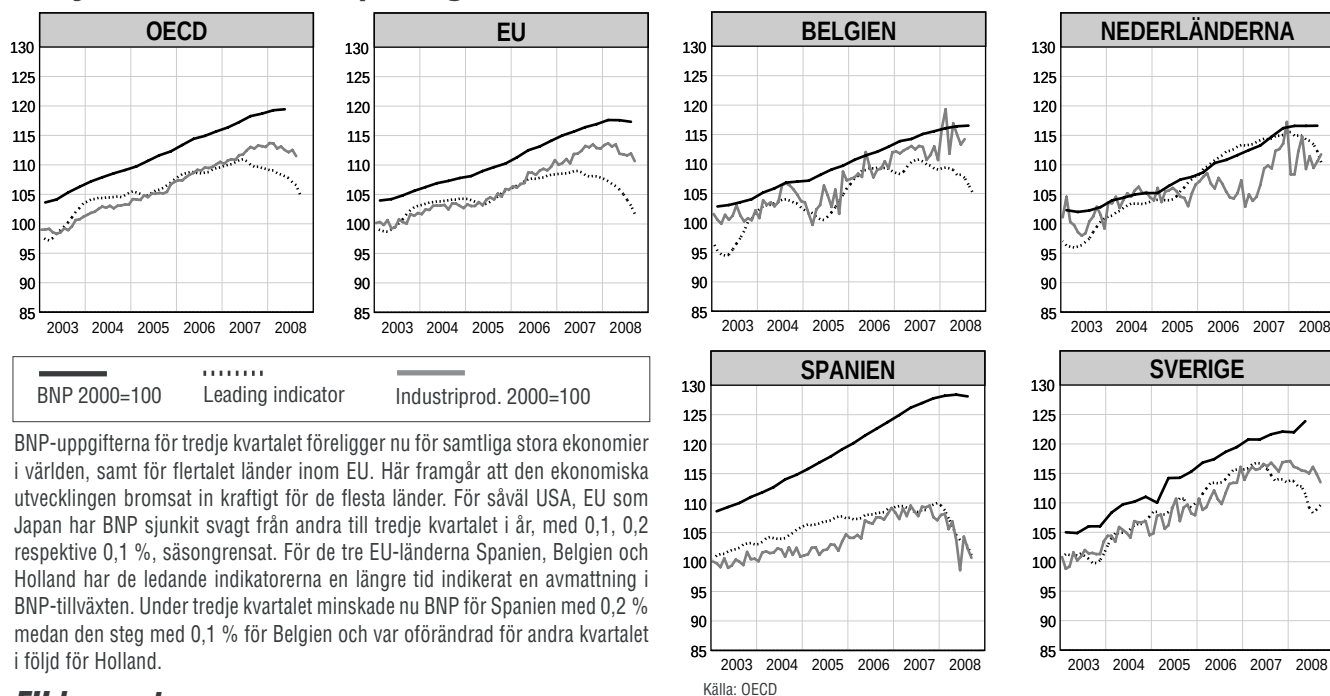
Långa räntor

10-åriga statsobligationer

Internationell utblick

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

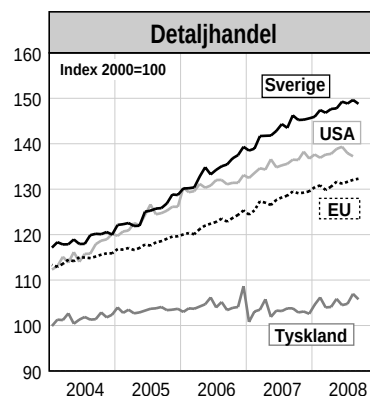

BNP-uppgifterna för tredje kvartalet föreligger nu för samtliga stora ekonomier i världen, samt för flertalet länder inom EU. Här framgår att den ekonomiska utvecklingen bromsats in kraftigt för de flesta länder. För såväl USA, EU som Japan har BNP sjunkit svagt från andra till tredje kvartalet i år, med 0,1, 0,2 respektive 0,1 %, säsongsrensats. För de tre EU-länderna Spanien, Belgien och Holland har de ledande indikatorerna en längre tid indikerat en avmattning i BNP-tillväxten. Under tredje kvartalet minskade nu BNP för Spanien med 0,2 % medan den steg med 0,1 % för Belgien och var oförändrad för andra kvartalet i följd för Holland.

EU-barometern:

I november skedde en ny markant försämring av konjunkturen inom EU. Enligt EU Kommissionens konjunkturbarometer för de 27 medlemsländerna föll den samlade konjunkturindikatorn kraftigt på nytt mellan oktober och november, för EU som helhet med 6,7 enheter till index 70,0, och för euroområdet med 5,1 enheter till index 74,9. Därmed har fallet i konjunkturen varit större för medlemsländerna utanför euroområdet de senaste månaderna än för euroländerna. Detta innebär den lägsta nivån på indikatorn för EU sedan 1985 och för euroområdet det lägsta sedan augusti 1993. För både EU som helhet och euroområdet var det en generell nedgång inom ekonomin i november. Det ekonomiska förtroendet hos företagsledarna inom industrin försämrades åter kraftigt såväl inom EU som för euroområdet, och för den privata tjänstesektorn sjönk det ekonomiska förtroende till den

lägsta nivån sedan indikatorn för denna sektor introducerades för tolv år sedan. Ett fall i den samlade indikatorn registrerades i november för samtliga medlemsländer. Bland de största ekonomierna föll indikatorn kraftigast för Storbritannien, med 8,9 enheter, därefter för Polen, med 7, Tyskland, med 6,3, och Nederländerna med 5,4 enheter. Mindre signifikativ var nedgången för Frankrike, med 1,3, Italien, 1,2 och Spanien med 2,8 enheter. För Sverige föll indikatorn kraftigt för andra månaden i följd, i november med 5,8 enheter följt av en nedgång på 5,6 enheter i oktober. Företagens planer i investeringssundersökningen utförd i oktober–november visade på sjunkande investeringar 2009 för de flesta medlemsländerna och med i genomsnitt 5 % för både hela EU och euroområdet. Dessutom har en nedrevidering av planerna från i våras skett för 2008.

EU-barometer – industri							
Nettototal	jun	jul	aug	sep	okt	nov	
Produktionsförväntn.	1	4	-2	-1	-9	-25	Sverige
	3	-1	-8	-8	-18	-32	Tyskland
	5	1	-4	-5	-14	-23	EU
Orderstock	-8	-14	-12	-21	-26	-31	Sverige
	-2	-5	-8	-14	-19	-31	Tyskland
	-8	-13	-14	-21	-27	-35	EU
Färdigvarulager	18	17	20	22	23	27	Sverige
	7	8	11	12	16	19	Tyskland
	9	11	12	14	16	18	EU
Prisförväntningar	13	27	6	9	6	-5	Sverige
	16	19	16	11	7	0	Tyskland
	19	23	19	14	8	1	EU

Observera: Ett antal EU-företag svarar på frågorna i termer av "bättre/sämrre", "bra/dåligt", "ökad/minskad". Skillnad i procentandel mellan positiv och negativ syn - det s.k. nettotalet - bildar underlag för bedömningarna.
Källa: EU: European Economy

Detaljhandel

Konsumenternas köplust tycks ha avtagit ordentligt i de flesta länder under den senaste tiden enligt den svaga utvecklingen för detaljhandeln. Särskilt stor har minskningen varit för Lettland, med en nedgång för detaljhandeln mellan augusti och september med hela 4,1 %. Även grannländerna Estland och Finland samt Spanien redovisar försäljningsnedgångar på över 2 % den senaste månaden. För EU som helhet har detaljhandelns omsättning varit oförändrad i september medan utvecklingen för de två stora EU-ekonomierna Tyskland och Frankrike skiljer sig åt radikalt, med en minskning på 1 % respektive en ökning med 0,9 %.

Detaljhandel				
Land	Senaste mån	Index 2000=100	Förändr från föreg. månad	Förändr från motsv. månad föreg. år
EU	sep	132,3	0,0	-0,2
Danmark	sep	136,0	0,0	-6,3
Estland	sep	282,0	-2,6	-9,9
Finland	sep	150,2	-2,1	-2,2
Frankrike	sep	137,4	0,9	1,6
Italien	sep	108,9	0,0	-3,2
Lettland	sep	337,0	-4,1	-13,4
Nederländerna	aug	117,4	0,7	0,7
Polen	sep	170,8	0,7	7,1
Spanien	okt	140,9	-2,3	-7,8
Storbritannien	okt	132,8	0,3	2,4
Sverige	sep	148,8	-0,5	-0,7
Tjeckien	sep	145,2	0,7	1,9
Tyskland	sep	105,8	-1,0	-0,9
Norge	sep	142,9	-0,4	0,5
USA	aug	137,2	-0,4	1,2
Japan	sep	97,7	-0,5	0,2

Källa: Eurostat

Internationell utblick

Brant fall i industrins kapacitetsutnyttjande inom EU

Den globala finanskrisen synes ha fått ett snabbt genomslag på resursutnyttjandet i industriföretagen i Europa. Fram t.o.m. andra kvartalet i år var nedgången i industrins kapacitetsutnyttjande fortfarande svag. Från toppen andra kvartalet 2007 var kapacitetsutnyttjandet på en i stort sett oförändrad nivå fram till sommaren i år. Därefter

har ett stort fall inträffat. En första mer markerad minskning skedde under tredje kvartalet, med mätperiod juli, då kapacitetsutnyttjandet föll med i genomsnitt 1 procentenhet för EU som helhet till 82,8 %. Därpå följde under fjärde kvartalet, med mätperiod oktober, ett brant fall med 1,9 procentenheter till 80,9 % i EU som helhet

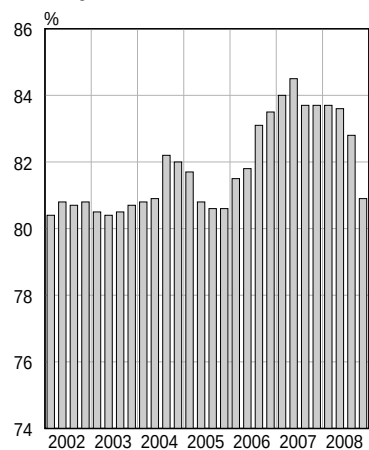
och med 1,8 procentenheter till 81,6 % för euroområdet. Liksom tidigare var kapacitetsutnyttjandet som högst i Tjeckien med 85,3 %, vilket ändå innebar en markant minskning med hela 3,6 procentenheter från kvartalet innan. Därefter följer, för jämförbara länder, Tyskland, Frankrike och Sverige med 84,8, 84,1 respektive 83,9 %. Så sent som under första kvartalet i år var det svenska kapacitetsutnyttjandet så högt som 88,2 %.

Kapacitetsutnyttjande i procent, säsongrensade värden

	Sedan kvartal 1 1990				2008			
	Min		Max		Kv 1	Kv 2	Kv 3	Kv 4
	Värde	Mätning	Värde	Mätning				
Belgien	74,5	kv 2-93	84,8	kv 1-01	83,8	83,4	82,1	82,4
Danmark	76,4	kv 2-93	88,9	kv 3-07	87,1	84,7	83,1	81,6
Finland	80,7	kv 3-03	89,9	kv 3-98	86,3	85,2	84,3	81,9
Frankrike	78,5	kv 3-94	89,1	kv 4-00	86,8	86,2	85,9	84,1
Grekland	71,9	kv 1-05	79,3	kv 2-01	76,7	77,3	76,2	75,4
Irland	69,7	kv 2-05	83,3	kv 1-96	79,4	75,3	..	..
Italien	71,6	kv 3-93	80,2	kv 1-90	76,7	76,2	75,6	75,2
Luxemburg	77,8	kv 4-96	89,2	kv 1-01	86,0	84,5	85,9	83,9
Nederländerna	80,3	kv 3-93	86,2	kv 2-90	83,5	83,4	83,6	82,9
Portugal	72,6	kv 4-93	84,3	kv 4-03	78,1	82,3	79,7	79,0
Spanien	71,1	kv 3-93	81,4	kv 3-07	81,1	80,2	79,0	76,4
Storbritannien	77,4	kv 1-93	85,4	kv 2-95	82,4	82,6	82,3	78,0
Sverige	82,2	kv 3-01	89,5	kv 4-06	88,2	87,8	87,1	83,9
Tjeckien	70,9	kv 4-91	90,4	kv 2-08	89,2	90,4	88,9	85,3
Tyskland	78,3	kv 3-93	89,5	kv 1-91	87,2	87,6	86,2	84,8
Österrike	79,1	kv 4-02	85,5	kv 2-07	83,6	84,0	82,4	81,9
EU	76,8	kv 3-93	85,1	kv 1-90	83,7	83,6	82,8	80,9
Euro-området	76,6	kv 3-93	85,4	kv 2-90	83,9	83,8	82,8	81,6

Industrins kapacitetsutnyttjande inom EU

Säsongrensade värden

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾	Index 2000=100	111,0	126,9	120,4	122,4	110,0	119,3	117,3	119,4
Förändr. föreg. kv.	%	0,4	0,8	-0,5	-0,1	-0,5	-0,1	-0,2	0,1
Förändr. 4 kv.	%	0,9	2,8	0,3	0,4	0,8	0,8	0,8	1,8
Industriproduktion ³⁾	Index 2000=100	108,3	127,5	94,9	113,5	118,3	103,5	110,7	111,5
Förändr. föreg. mån.	%	0,1	0,6	-0,2	-1,2	-3,7	-2,8	-1,2	-0,9
Förändr. 12 mån.	%	-0,1	0,8	-2,9	-3,1	-2,2	-4,7	-2,4	-1,4
KPI ⁴⁾	Index 2005=100	108,1	108,0	110,3	107,7	107,3	110,9	109,5	110,4
Förändr. föreg. mån.	%	-0,2	0,0	0,5	-0,2	-0,3	-1,0	0,0	0,0
Förändr. 12 mån.	%	3,8	4,4	5,2	3,4	2,5	3,7	3,7	4,5
Arbetslöshet ⁵⁾	%	2,9	6,4	5,7	6,6	7,1	6,1	7,0	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,0	0,0	0,1	0,3	-0,1	0,0	0,1	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,9	-0,4	0,5	0,0	-1,7	1,5	-0,1	..
Kort ränta ⁶⁾	%	5,26	..	6,18	3,63	..	4,32	5,11	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,23	..	0,31	-0,86	..	0,73	0,09	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,63	..	-0,03	-0,18	..	-0,76	0,42	..
Lång ränta ⁷⁾	%	4,37	4,33	4,59	3,57	3,88	3,81	4,42	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,12	-0,10	0,02	-0,33	-0,21	0,12	-0,08	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,01	-0,05	-0,37	-0,74	-0,40	-0,72	0,02	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Danmark, Finland och OECD andra kvartalet, övriga tredje kvartalet 3) OECD augusti, övriga september 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HICP) för EU-länderna. September för Storbritannien, övriga oktober 5) Storbritannien augusti, Sverige och Finland oktober, övriga september 6) Oktober 7) Danmark september, övriga oktober
Källa: OECD och Eurostat

Svenska ekonomiska indikatorer

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomin totalt						
BNP	volym	2000=100	3 kv	122,2 ¹⁾	-0,1 ¹⁾	0,0
Fast bruttoinvestering	volym	2000=100	3 kv	140,4 ¹⁾	0,5 ¹⁾	2,8
Hushållens konsumtion	volym	2000=100	3 kv	118,6 ¹⁾	0,2 ¹⁾	-0,2
Aktivitetsindex	volym	2000=100	sep	122,2 ¹⁾	0,0 ¹⁾	0,1 ¹⁾
Industri						
Produktion	volym	2000=100	sep	114,9	-2 ¹⁾	-2
			jan-sep	116,7		-1
Leveranser	volym	2000=100	sep	126,6	-6 ¹⁾	1
			jan-sep	118,6		2
Orderingång	volym	2000=100	sep	111,8	-5 ¹⁾	-7
			jan-sep	116,0		-3
Kapacitetsutnyttjande	%		3 kv	89,4 ¹⁾	-0,9 ¹⁾²⁾	-2,0 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr		3 kv	19,4		3
Lägenheter, påbörjade, nya						
	1000-tal		3 kv	3,3		-55
			1-3 kv	16,2		-22
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		okt	107,7	0 ¹⁾	1
			jan-okt	1 020,8		8
Varuimport	mdr kr		okt	97,7	0 ¹⁾	3
			jan-okt	923,7		9
Handelsnetto	mdr kr		okt	10,0		
			jan-okt	97,1		
Bytesbalans	mdr kr		3 kv	63,4		
			1-3 kv	182,9		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2005=100	okt	115,3 ¹⁾	-0,6 ¹⁾	-0,7
			jan-okt			1,9
Personbilsregistreringar, nya	st		okt	23 866	-6 ¹⁾	-24
			jan-okt	240 146		-13
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		nov	-25 ⁵⁾	-25 ⁵⁾	12 ⁵⁾
Priser, löner						
Konsumentprisindex		1980=100	okt	305,6	0,2	4,0
Nettoprisindex		1980=100	okt	259,1	0,3	3,5
Producentprisindex		1990=100	okt	146,0	0,0	3,8
Exportprisindex		1990=100	okt	141,4	0,6	4,0
Importprisindex		1990=100	okt	172,8	-1,8	4,2
Prisindex för inhemsk tillgång		1990=100	okt	161,6	-1,2	3,9
Hemmamarknadsprisindex		1990=100	okt	152,5	-0,7	3,5
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		1994 feb=100	sep	166,0		3,5
Timlön, industriarbetare	kr		sep	136,9		3,5
Arbetsmarknaden						
Sysselsatta 15-74 år	1000-tal		okt	4 593	.. ¹⁾	0,8
Arbetslösa 15-74 år	1000-tal		okt	280	.. ¹⁾	2,4
därav heltidsstuderande	1000-tal		okt	72	.. ¹⁾	-9,4
Lediga platser, nyanmällda	1000-tal		okt	40		-43,0
Lediga platser, kvarstående	1000-tal		okt	26		-29,1
Finansmarknaden						
Bankernas inlåning ⁴⁾	mdr kr		okt	1 964,3	0,8	6,6
Bankernas utlåning	mdr kr		okt	2 957,6	1,9	16,4
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		nov	3,37	-0,20 ²⁾	-0,85 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldsväxlar	%		nov	3,22	-0,42 ²⁾	-0,80 ²⁾
Statsskuldens förändring	mdr kr		nov 07-okt 08	55,7		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		27 nov	137,6	1,6	10,5

1) säsongrenskade tal

2) procentenheter

3) Hushållens syn på sv. ekonomi, hushållens egen ekonomi. och köp av kapitalvaror

4) inkl certifikat netto

5) Nettototal för resp period

1) säsöngrensade tal 2) procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, hushållens egen ekonomi. och köp av kapitalvaror 4) inkl certifikat netto 5) Nettotal för resp period

Utgivare av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Bo Sandén
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2008-A06TI0811_pdf (pdf)